

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מצייעא דף עט.

השוכר חמור כדי לרכוב עליו ומת החמור בחצי הדרך - ואין חמורים לשכור שם (באותו מחיר), מה יעשה השוכר, וכמה ישלם למשכיר?

אין בדמי הנבילה לקנות חמור אחר		יש בדמי הנבילה לקנות חמור אחר	בחמור זה
אין בדמיה לשכור	יש בדמיה לשכור		
ישלם רק חצי הדרך - ויש לו עליו תרעומת	לרב: לא ישכור ¹ - וישלם חצי הדרך ² לשמואל: ישכור וישלם כל הדרך	יקנה חמור אחר - וישלם כל הדרך	
חייב המשכיר להעמיד לו חמור אחר - וישלם לו את כל הדרך			בחמור סתם

שכר ספינה וטבעה בחצי הדרך ונתן שכרה האם יטלו חזרה, ואם לא נתן האם צריך ליתן?

לא נתן שכרה	נתן שכרה	
לא יתן	נוטל חזרה כספו ³	ספינה זו ויין סתם
צריך לתת ⁵	לא יטלו ⁴	ספינה סתם ויין זה
לא יתן	לא יטלו	ספינה זו ויין זה
יתן חצי ⁶	נוטל חציו	ספינה סתם ויין סתם

¹ ס"ל לרב שלא מכלים הקרן, ואם ימכור את הנבילה ובדמיה ישכור חמור אחר - נמצא שכילה את קרן המשכיר.

² והטעם דאומר לו "אילו עד הכא בעית למיתי - לאו אגרא בעית למיתב". ותמהו התוס' (בד"ה אילו), דהרי באמת לא רצה להגיע עד אמצע הדרך ולמה יתן לו שכר. ותירצו: א) דהא דקאמר דאין לשכור באמצע הדרך - הכוונה שאין לשכור במחיר שנתן, אבל בקצת יותר ביוקר כן יש לשכור, ועכ"פ הדין הוא שמשלם למשכיר חצי הדרך, ולא מקזז ממנו מה שעלה החצי השני יותר יקר. ב) דמיירי שיכול למכור סחורתו במקום הזה, ויש באמת שוכרים - שכך דרכם למכור כאן, ואף שרצה למכור בסוף הדרך ביותר ביוקר, בכל אופן ישלם מחצה הדרך דיכול למכור גם כאן ויפסיד גם הוא קצת שהרי היה כאן אונס, אכן יש לשוכר על המשכיר תרעומת. אכן אם אין את שני האפשרויות הללו, לא ישלם לו כלל.

³ דאומר השוכר למשכיר תן לי את הספינה שהסכמנו בנינו שתיתן לי להעביר בה יין אחר, דאף שטבע היין הראשון - הרי לא אמרתי דוקא את היין ההוא - אלא אמרנו יין סתם. וכיון שטענתו חזקה - יכול לתבוע השכר שנתן חזרה.

⁴ דטענת המשכיר חזקה, שאומר לו כיון שלא סיכמתי אתך דוקא על הספינה הזאת, ואני יכול להעמיד לך ספינה אחרת רק תביא את היין ההוא שסיכמנו שתעביר אותו (והוא לא יכול להביאו דהרי טבע היין), וכיון שטענת המשכיר חזקה צריך לשלם לו שכרו.

⁵ כתבו התוס' בד"ה אלא שעל חצי הדרך שהלך יתן שכר מושלם, **ימ-משולם?** והחצי שלא הלך יתן כפועל בטל. אולם הריב"ם בתוס' ד"ה אי (דף ע"ט ע"ב) ס"ל שצריך לתת רק חצי הדרך שכבר הלך, אבל חצי הדרך שלא הלך פטר דאנוס הוא.

⁶ כתבו התוס' הנ"ל שבמקרה זה מסופק ריב"ם, האם צריך לשלם חצי או רק רבע, והיינו שחולקים רק את מה שכבר הלך. [ובמקרה שכבר נתן שכרה בזה לא מספקא ליה אם נוטל חזרה ג' רבעים כיון שהמשכיר מוחזק ודיו שיטול השוכר בחזרה מחמת הספק חצי].

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף עט.

הלוח מחברו מעות, ומשכן לו אילן במשכנתא דסורא¹, ויבש האילן מה הדין?

בזמן שאין היובל נוהג	בזמן שהיובל נוהג	
ימכור את העצים - וילקח קרקע ²	לא יעשו כלום - דלא מכלינן קרנא	לרב
ימכור את העצים - וילקח קרקע	ימכור את העצים - וילקח קרקע ³	לשמואל

בבא מציעא דף עט:

השוכר את הספינה ופרקה לה באמצע הדרך, באופנים דלהלן יש למשכיר על השוכר תרעומת, מה הביאורים-?? בזה? [תוד"ה דפרקיה].

אשלא יתירא	שינוי דעתא	פרקה לטועניה בגויה	
צריך כאן לקנות חבלים ביוקר	שהיה סבור ללכת ולחזור מהר	הוסיף סחורה	רש"י
צריך חבלים להוציא כלים הראשונים ולהכניס השניים	שמה השני אדם קשה	החליפו בעלים	ר"ח
יצטרך לקנות חבלים ביוקר	לא הורגל להתנהג עם השני	הוציאו הסחורה באופן שאין היזק לספינה	ריב"ם

השוכר את החמור לרכוב עליה, איזה מזונות⁴ מוכיח עליה השוכר ומה מניח החמר?

שכיח לקנות ממלון למלון	לא שכיח לקנות מזונות	שכיח לקנות מזונות	
מניח מזונות של כל הדרך	מניח מזונות של כל אותה הדרך	מניח מזונות של יום אחד	השוכר
מניח מזונות של יום אחד			החמר

¹ פי', שהמלוח אוכל פירות, וקוצבים מחיר קצוב לכל שנה שיוריד לו מהחוב, וכגון שהיה החוב מאה זוז, קוצבים אכילת פירות כל שנה בעשר זוז (ואפי' אם בסתם שוים הפירות מעט יותר, מ"מ אין בזה רבית דהרי המלוח מקבל על עצמו לפחות מהחוב עשר זוז גם אם באיזה שנה לא יעשו פירות כלל), ולאחר עשר שנים חוזר האילן ללוח ולא צריך לשלם כלום.

² והמלוח אוכל את הפירות, ולבסוף שני המשכנתא תחזור הקרקע ללוח - שאין כאן כליא קרנא ומותר.

³ ואפי' שיתכן שלא יהנה הלוח ממנה כלום - ותחזור לבעליה הראשונים ביובל קודם שיספיק הלוח ליהנות ממנה, לא איכפת לן מה שכליא קרנא.

⁴ של השוכר, ושל החמר מזונותיו ושעורים של החמור. וכל הנידון דלהלן הוא על המזונות, אכן מלבד זה השוכר מניח עליה כסותו (מה שצריך ללבוש כשיגיע למקומו) ולגנותו (הכד שלו).